

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419203966
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1419203966.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Jany Vlčkovej, v právnej veci žalobkyně: G. E., O.. XX.XX.XXXX, V. X/XXXa R. F.. O., O. V., O. XXXX R., zastúpená: JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD., advokát, so sídlom Mudroňova 7356/51, Piešťany, proti žalovanému: C.. X. G., O.. XX.XX.XXXX, V. F. X, V., o zaplatenie 75 000 AUD s prísl., na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 17.12.2020, č.k. 8C/59/2019-118, takto,

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.
- II. Žalobkyni sa proti žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 17.12.2020, č.k. 8C/59/2019-118 súd prvej inštancie návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zo dňa 08.09.2020, č.k. 8C/59/2019-118 zamietol.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 277 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) a vecne tým, že v posudzovanom prípade žalovaný nepredložil žiadny dôkaz potvrdzujúci jeho tvrdený zlý zdravotný stav v čase nariadeného pojednávania, ktorý mal byť tak vážny, že by nebol schopný telefonicky, e-mailom ani inak kontaktovať súd a svoju neúčast' ospravedlniť. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný sa mal podľa jeho tvrdení cítiť zle už od 04.09.2020, avšak ťažkosti mal iba mierne. Súdu nebolo zrejmé, aké mali byť ťažkosti žalovaného, ani prečo už v tom čase svoju neprítomnosť na nadchádzajúcom pojednávaní vopred neospravedlnil, a to poukazujúc na obdobie, keď akékoľvek podozrenie vírusového ochorenia u postihnutého odôvodňuje neprítomnosť na pojednávaní. Žalovaný ani následne svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil a aktívny začal byť až po doručení rozsudku pre zmeškanie. Uviedol, že ani na pojednávanie nariadené na deň 29.04.2020 sa žalovaný bez ospravedlnenia nedostavil, pričom sa o jeho zrušení súdom dozvedel až následne poštovou zásielkou dňa 05.05.2020. Súd prvej inštancie poukázal aj na ustálenú judikatúru podľa ktorej ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa strana nemohla zúčastniť pojednávania, na ktorom rozhodol súd vec rozsudkom pre zmeškanie v jej neprospech, musel byť zároveň objektívnou príčinou, pre ktorú strana nemala možnosť ospravedlniť svoju neprítomnosť na predmetnom pojednávaní. Žalovaného tvrdenie o vážnosti zdravotného stavu vyhodnotil ako ničím nedoložené (lekárska správa, výsledok testu na COVID - 19, potvrdenie o konzultácii s lekárom a iné), nekonkrétne (zdravotné ťažkosti, ktoré ho pripúťali na lôžko) a v kontexte so správaním sa žalovaného (nedostavenie sa na pojednávanie dvakrát po sebe bez ospravedlnenia) pochybné, odôvodňujúce podozrenie účelovo sa vyhnúť plneniu uloženému rozsudkom súdu. Žalovaný podľa názoru súdu prvej inštancie taktiež ničím nepreukázal, že by išlo o život ohrozujúce ochorenie alebo stav, kedy je celkom znemožnené postihnutému komunikovať s okolím a ani s odstupom času nielen nepreukázal, ale ani neuviedol o akú diagnózu sa malo v jeho prípade jednať, ani v čom mali jeho ťažkosti konkrétne spočívať. Mal

za to, že oznámenie vzniku neočakávanej prekážky zdravotného charakteru na jeho strane, brániacej mu v účasti na nariadenom pojednávaní aj prostredníctvom mohol urobiť aj prostredníctvom svojej manželky, ktorá podľa tvrdení žalovaného komunikovala v deň pojednávania s lekárom o zdravotnom stave žalovaného. Súd prvej inštancie preto nepovažoval návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného za dôvodný nakoľko sa bez ospravedlnenia riadne na pojednávanie nedostavil, hoci bol poučený o možnosti rozhodnúť vec rozsudkom pre zmeškanie. Vyhodnotil, že v podanom návrhu na zrušenie rozsudku žalovaný nepreukázal ospravedlniteľné dôvody pre ktoré sa nemohol zúčastniť pojednávania alebo dôvody pre ktoré nemohol požiadať súd o odročenie pojednávania (pojednávanie sa konalo o 10:00 hod.) za situácie, že tak mohol urobiť aj telefonicky, emailom alebo inou elektronickou formou umožňujúcou okamžité oznámenie. Súd prvej inštancie z pripojeného spisu sp. zn. 19C/30/2019 navyše zistil, že sa žalovaný aj v tomto konaní o zaplatenie 70.000 AUD v postavení žalovaného, bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania nariadeného na deň 23.09.2020 (dva týždne od prepuknutia jeho tvrdého ochorenia), na ktorom súd tiež rozhodol na návrh žalobkyne rozsudkom pre zmeškanie. Žalovaný vo svojom návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie argumentoval rovnakými tvrdeniami o zlom zdravotnom stave, neumožňujúcim mu ospravedlniť svoju neúčast', rovnako bez akýchkoľvek dôkazov, a bez konkretizovania jeho závažného ochorenia, vrátane jeho príznakov. Súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 19C/30/2019 návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie ako nedôvodný zamietol.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný odôvodňujúc ho ust. § 357 písm. h) C.s.p.(súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam). Poukazujúc na bod 7 odôvodnenia napadnutého uznesenia argumentoval tým, že pojednávanie, ktorého sa nemal vraj zúčastniť a ktoré sa malo konať dňa 29.04.2020, bolo už mesiac pred týmto termínom zrušené z dôvodu opatrení súvisiacich s COVID-19. Nevedel preto, z čoho súd prvej inštancie usúdil, že sa o zrušení pojednávania dozvedel až po prebratí listu dňa 05.05.2020. Poukázal na webstránku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, na ktorej boli zverejnené „Opatrenia rezortu v rámci ochrany pred COVID-19“, z ktorej bolo zrejmé, že pojednávanie nariadené na deň 29.04.2020 bude zrušené a odročené na iný termín. Tvrdenie, že postupy v tomto konaní vzbudzujú jeho nedôveryhodnosť a nepriame obvinenia, že postupuje účelovo považuje za neprimerané, spochybňujúce nezaujatosť súdu prvej inštancie. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu, ako aj poučeniu o možných následkoch neospravedlnenej neúčasti na pojednávaní, na toto pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil a súčasne nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu neúčasti na pojednávaní, považuje za tvrdenie, ktoré nie je v súlade so skutkovým a právnym stavom veci. Uviedol, že jeho vinou nebol schopný predložiť súdom požadovaný „dôkaz“ na podporu tvrdení, nakoľko k celej tejto situácii došlo vo veľmi spoločensky špecificknej a doposiaľ nezažitej dobe, v ktorej sa často obvyklé a bežne používané postupy už za také bežné a obvyklé nepokladajú. Nedisponoval v tejto situácii žiadnym písomným potvrdením lekára, nakoľko v danom období jeho zdravotných ťažkostí ho osobne nenavštívil z dôvodu existujúcej pandemickej situácie, kedy sa stalo bežným konzultovať svoj nepriaznivý zdravotný stav s lekárom na diaľku. Za tendenčné považoval tvrdenie súdu prvej inštancie, že jeho zdravotné ťažkosti a neschopnosť kvôli jeho zdravotnému stavu dostaviť sa na pojednávanie, ako aj riešiť vopred neospravedlnenie jeho neúčasti na ňom, nemôžu byť považované za ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania vo veci, pokiaľ neuvedie konkrétne a detailné príznaky týchto ťažkostí. Poukázal na to, že nešlo o život ohrozujúce ochorenie, avšak subjektívne v tom zdravotnom stave nebol schopný riešiť žiadne iné záležitosti, než pokusy o zvládnutie bežných úkonov starostlivosti o jeho osobu. V tých týždňoch nedokázal ani len myslieť na tak abstraktnú a vzdialenú vec, akou sú prípadné následky neúčasti na súdnom pojednávaní. Uviedol presvedčenie, že pre špecifickosť tejto doby a pre okolnosti, ktoré vznikli bez jeho viny, nemôžu mu byť upreté jeho základné procesné práva, k čomu by správoplatným napadnutého rozsudku pre zmeškanie jednoznačne došlo. Záverom uviedol, že s podobných dôvodov podal odvolanie aj voči zamietnutiu návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v konaní, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV, pod č.k. 19C/30/2019. Má za to, že vzhľadom na uvedené skutočnosti, boli moje dôvody, pre ktoré predmetné pojednávanie dňa 08.09.2020 zmeškal, dôvodmi ospravedlniteľnými v zmysle ustanovení C.s.p. Preto navrhol, aby odvolací súd, v súlade s ustanovením § 389 C.s.p., napadnuté uznesenie zrušil a vo veci nariadil nové pojednávanie.

4. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa písomne nevyjadrila.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo

o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

6. Podľa § 277 ods. 2 C.s.p., ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

7. Podľa § 277 ods. 3 C.s.p., návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

8. V posudzovanej veci súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie postupom podľa § 274 C.s.p., keď mal za to, že boli splnené podmienky na takýto postup, nakoľko žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci dňa 08.09.2020, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, pričom žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a súčasne žalobkyňa na pojednávaní navrhla súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 08.09.2020, pričom žalovaný predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 05.06.2020. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil a súd prvej inštancie na návrh žalobkyne rozhodol vec rozsudkom pre zmeškanie. Žalovaný podal návrh na jeho zrušenie, v ktorom uviedol, že na pojednávanie konané sa dňa 08.09.2020 sa nedostavil z dôvodu náhleho zhoršenia zdravotného stavu a následnej dlhšej práceneschopnosti. Už odo dňa 04.09.2020 sa necítil dobre avšak jeho zdravotné ťažkosti boli vtedy len mierne avšak v nočných hodinách zo dňa 07.09.2020 na 08.09.2020 došla zhoršeniu jeho zdravotného stavu natoľko, že nebol schopný žiadnej činnosti a len oddychoval na lôžku. Ďalej uviedol, že jeho manželka v ranných hodinách dňa 08.09.2020 telefonicky konzultovala jeho zdravotný stav so zastupujúcim lekárom jeho všeobecného lekára, ktorým v termíne od 03.09.2020 do 18.09.2020 neordinoval. S poukazom na pandemickú situáciu mu bolo odporučené lekára nenavštevovať a v prípade radikálneho zhoršenia stavu kontaktovať záchranú službu či navštíviť pohotovosť. V návrhu tvrdil, že jeho zhoršený zdravotný stav mu umožňoval ledva zabezpečenie si základných úkonov starostlivosti o seba, pričom tento stav pretrvával ďalšie viac ako dva týždne, a preto nebol schopný riešiť ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní dňa 08.09.2020. Dôvodil, že uvedený dôvod je v rámci súdnej praxe považovaný za ospravedlňujúci poukazujúc na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. pod č.k. 5Obo/142/2010. V závere navrhol, aby súd napadnutý rozsudok pre zmeškanie zrušil a vo veci nariadil nové pojednávanie.

10. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“, a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstať, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany (porovnaj tiež F. U., I. F., V. L., U. F., V. L., Z. U. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1001).

11. Nemožno vylúčiť, že na strane žalovaného môže dôjsť pred pojednávaním k neočakávanej udalosti objektívneho charakteru, alebo k okolnosti spôsobenej samotným žalovaným, resp. inak zavinenej, v dôsledku ktorej zmešká nariadené pojednávanie, resp. ktoré mu zabránia, aby včas ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 277 C.s.p. umožňuje podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, pri posudzovaní ktorého súd posudzuje výlučne to, či na strane žalovaného existovali ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré zmeškal pojednávanie a či takýto návrh podal v lehote do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

12. „Účelom zákonnej úpravy je zabezpečiť žalobcovi súdnu ochranu aj v prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. V tomto konaní sa súd nezaobrá tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ale je oprávnený posúdiť len to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalobcom (zistené súdom), ne/možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalobcu na pojednávaní. Príčina zmeškania pojednávania žalobcom musí mať s ohľadom na povahu, nepredvídateľnosť, závažnosť, rozsah alebo z iných dôvodov aspekt ospravedlniteľnosti (toho, čo

je možné v danej veci ospravedlniť).“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. 9. 2020, sp. zn. 4Obdo/84/2019)

13. Pojem ospravedlniteľný dôvod v zmysle ustanovenia § 277 ods. 2 C.s.p. vykladá Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sa jedná o také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane, boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedľujúci zmeškanie konania. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola známa, ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 5Obdo/26/2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 4Cdo/184/2009).

14. V danej veci pri posudzovaní odvolania žalovaného sa odvolací súd zhoduje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že dôvody, o ktoré žalovaný oprel svoj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie dostatočne nepreukázal. Žalovaný pred súdom prvej inštancie nepreukázal svoje tvrdenie, ktoré by zakladalo ospravedlniteľnosť dôvodu, pre ktorý sa na pojednávanie nemohol nedostaviť a nemohol svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlniť. Žalovaný uviedol, že zdravotné ťažkosti mu začali už v značnom predstihu pred nariadeným dňom pojednávania (dva týždne pred pojednávaním). Už s poukazom na túto skutočnosť mohol žalovaný predpokladať, že jeho zdravotný stav sa môže zhoršiť a jeho zdravotné ťažkosti mu budú brániť v účasti na pojednávaní. Už v tomto období mohol žalovaný postupovať tak, že svoju neúčast' ospravedlní s poukazom na pretrvávajúce zdravotné ťažkosti. Svoje tvrdenie o tom, že v jeho zdravotnom stave nebol schopný riešiť iné záležitosti než bežné úkony starostlivosti o seba, nepreukázal žiadnym relevantným spôsobom. Svoje zdravotné problémy ani nekonkretizoval a neuviedol ich charakter vo vzťahu k tomu, ako mu bránili v ospravedlnení neúčasti na pojednávaní. Nepredložil žiaden dôkaz, ktorý preukázal existenciu dôvodov, ktoré mu objektívne bránili v účasti na pojednávaní, teda žalovaný vôbec nepreukázal, že mal zdravotné problémy, neuviedol a ani nepreukázal existenciu objektívnej skutočnosti, ktorá by mu bránila v ospravedlnení svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní dňa 08.09.2020.

15. Odvolací súd berúc do úvahy aktuálnu pandemickú situáciu ako aj postupy lekárov v tomto období má za to, že argumentáciu žalovaného, že nedisponuje potvrdením od lekára z dôvodu, že ho osobne nenavštívil, nemožno považovať za dôvodnú. Konzultácie s lekárom v tomto období pretrvávajúcej pandémie prebieha zväčša bez osobného kontaktu telefonicky alebo emailom. V tomto smere žalovanému však nebránilo vyžiadať si dodatočne a predložiť v konaní o jeho návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie dôkaz, preukazujúci jeho zdravotné ťažkosti, a to prípadne vo forme emailového potvrdenia o tom, že sa nariadeného pojednávania nemohol zúčastniť alebo jeho neúčast' nemohol ospravedlniť.

16. Odvolací súd chápaný možnosť neočakávané zdravotné ťažkosti bránice riešiť danú situáciu ihneď ako aj momentálnu pandemickú situáciu uvádza, že žalovaný mal dostatok času aby si zabezpečil potrebný dôkaz, príkladom vo forme uvádzaného emailového potvrdenia od lekára, s ktorým v deň pojednávania jeho manželka konzultovala zdravotný stav žalovaného a ktorý by preukázal jeho tvrdenia. Žalovaný mohol takýmto spôsobom postupovať aj následne, v rámci tohto odvolacieho konania a dodatočne predložiť relevantné dôkazy (lekárske potvrdenia) ako prípustné novoty v zmysle ust. § 366 C.s.p., ak ich bez vlastnej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

17. Odvolací súd sa zároveň zhoduje s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný mal možnosť ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní aj prostredníctvom svojej manželky. Obstarávanie vecí chorého manžela, vrátane ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní z dôvodu náhleho zhoršenia zdravotného stavu považuje odvolací súd za bežné, pokiaľ navyše aj manželka žalovaného telefonicky konzultovala zdravotný stav žalovaného s lekárom v deň pojednávania.

18. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že správanie odvolateľa v posudzovanom prípade odporuje zásade „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva

bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

19. V posudzovanom prípade je postačujúce zamerať na existenciu ospravedlniteľných dôvodov zmeškania pojednávania v tomto konaní a odvolací súd už nepovažuje za potrebné skúmanie dôvodov zmeškania pojednávania v rámci konania v inej veci ani konštatovať účelovosť konania žalovaného.

20. Záverom odvolací súd uvádza, že rozsudok pre zmeškanie predstavuje procesnú sankciu za pasivitu v spore, ktorá sa dá zvrátiť len v prípade preukázateľných ospravedlniteľných dôvodov. Dôvody uvádzané žalovaným nemožno posúdiť ako ospravedlniteľné v zmysle ust. § 281 ods.1 C.s.p., poukazujúc na neunesenie dôkazného bremena na strane žalovaného.

21. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. a § 378 ods. 1 C.s.p. a žalobkyni ako úspešnej strane nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, prihládajúc na skutočnosť, že jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).